

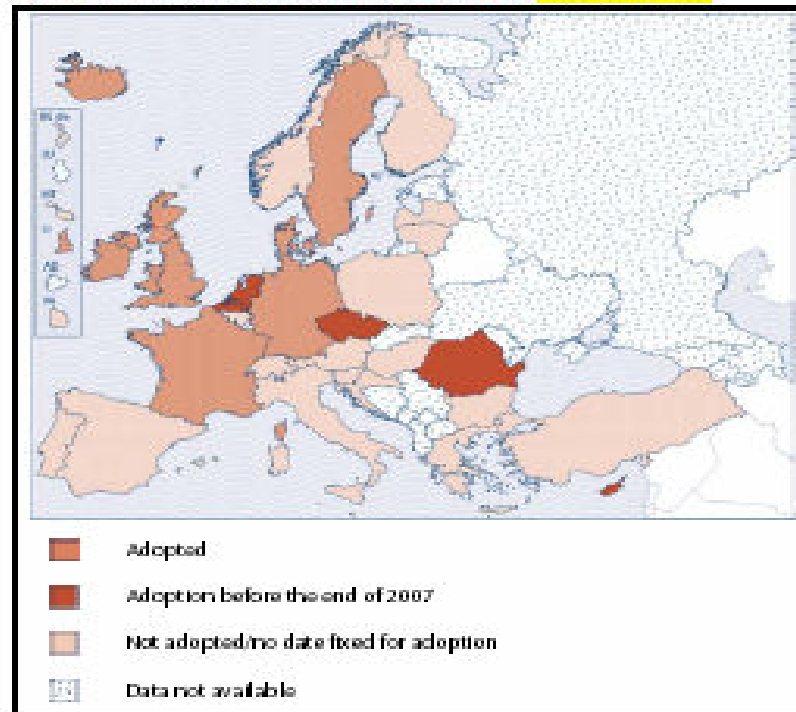
Odraž ishoda učenja i razine obrazovanja u Nacionalnom kvalifikacijskom okviru

Melita Kovačević,
prorektorica za znanost i tehnologiju
Sveučilišta u Zagrebu

Bologna seminar Tempus projekta
Moving Ahead with the Bologna Process in Croatia
Zagreb, 12. ožujka 2007.

FOCUS ON THE STRUCTURE OF HIGHER EDUCATION IN EUROPE – 2006/07

Figure C5: The situation regarding the adoption of national qualifications frameworks in December 2006 (to be updated)

Additional notes:

Albania: A national qualifications framework is part of a public debate; the goal is to implement a framework by 2010.

Czech Republic: The principles of a national qualifications framework are included in a new law to take effect on 1 August 2007.

Montenegro: A National Qualifications Framework Working Group should submit documentation for legislation in December 2006 – what is the status on this now?

Polazne osnove Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira

1. Osnovni pojmovi

1.1 Cjeloživotno učenje (eng. *LLL - Lifelong Learning*). Cjeloživotno učenje označava sve aktivnosti učenja koje se obavljaju tijekom života s ciljem unaprjeđenja znanja, vještina i kompetencija u užem smislu za osobne, društvene i profesionalne potrebe.

1.2 Kompetencije (eng. *Competences*). Označavaju skup znanja, vještina i skup kompetencija u užem smislu (na primjer, sposobnost, mjerodavnost, stavovi, samopouzdanje, odgovornost, samostalnost u primjeni).

1.3 Europski kvalifikacijski okvir (eng. *EQF - European Qualifications Framework*). Europski kvalifikacijski okvir je instrument uspostave razina kvalifikacija ustrojen tako da djeluje kao sredstvo prepoznavanja i razumijevanja kvalifikacija između nacionalnih (ili sektorskih) kvalifikacijskih okvira.

1.4 Nacionalni kvalifikacijski okvir (eng. *NQF - National Qualifications Framework*). Nacionalni kvalifikacijski okvir je instrument uspostave kvalifikacija stečenih u određenoj zemlji, kojim se daju osnove za jasnoću, pristupanje, prohodnost, stjecanje i kvalitetu kvalifikacija za osobne, društvene i profesionalne potrebe.

1.5 Hrvatski kvalifikacijski okvir (eng. *CROQF – Croatian Qualifications Framework*). Hrvatski kvalifikacijski okvir je instrument uspostave kvalifikacija stečenih u Republici Hrvatskoj kojim se daju osnove za jasnoću, pristupanje, prohodnost, stjecanje i kvalitetu kvalifikacija za osobne, društvene i profesionalne potrebe.

1.6 Kvalifikacija (eng. *Qualification*). Kvalifikacija je formalni naziv za određeni stupanj (razina i obujam) kompetencija određene osobe koji se dokazuje školskom svjedodžbom ili diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje nadležna ustanova.

1.7 Vrsta kvalifikacija (eng. *Award-type*). Vrsta kvalifikacija označava skup kvalifikacija neovisno o struci ili sektoru (području rada). Primjer vrste kvalifikacija: prvostupnik.

1.8 Naziv kvalifikacije (eng. *Named Award*). Naziv kvalifikacije označava vrstu kvalifikacije s točnom naznakom struke ili sektora (područja rada), koju je pojedina osoba stekla. Primjer naziva kvalifikacije je: prvostupnik graditeljstva.

1.9 Razine (i podrazine) kvalifikacija (eng. *Reference Levels*). Razine (i podrazine) kvalifikacija označavaju složenost i doseg stečenih kompetencija, a opisuju se skupom mjerljivih pokazatelja.

1.10 Mjerljivi pokazatelji razina (eng. *Level Indicators/Descriptors*). Mjerljivi pokazatelji razina su opisi ishoda učenja određene razine.

1.11 Ishodi učenja (eng. *Learning Outcomes*). Ishodi učenja su kompetencije koje je osoba stekla.

1.12 ECTS-bod (eng. *ECTS Credit, European Credit Transfer and Accumulation System*). Mjerna jedinica za iskazivanje obujma stečenih kompetencija.

1.13 Vrsta obrazovnih programa (eng. *Study Programme Type*). Vrsta obrazovnih programa je skup obrazovnih programa za stjecanje kvalifikacija određene vrste. Primjer vrste obrazovnoga programa: preddiplomski studij.

2. Ciljevi izrade Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira:

- razumijevanje različitih vrsta kvalifikacija i njihovih odnosa
- jednostavnost prepoznavanja, vrednovanja i priznavanja postignuća različitih vrsta obrazovanja i kvalifikacija koje su stečene u inozemstvu
- stvaranje jedinstvenoga sustava osiguranja i stalnoga razvoja kvalitete postojećih i novih kvalifikacija
- prepoznavanje i priznavanje hrvatskih kvalifikacija u inozemstvu
- unaprjeđenje suradnje između različitih sudionika u obrazovanju
- dostupnost sustavu obrazovanja tijekom cijeloga života
- promoviranje obrazovanja u Hrvatskoj
- izgradnja sustava priznavanja kompetencija stečenih na radnome mjestu i drugim oblicima učenja.

3. Načela pri izradi i razvoju Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira:

- uvažavanje hrvatskoga nasljeđa i postojećega sustava obrazovanja
- uvažavanje iskustava i smjernica EU i drugih zemalja
- priprema društva za europsku integraciju
- transparentnost kvalifikacija za sve građane i institucije Republike Hrvatske i inozemstva s ciljem prihvaćanja i sudjelovanja u njegovu daljnjem razvoju te promoviranju prednosti obrazovanja na hrvatskim institucijama
- jasnoća pripadnosti razini i vrsti kvalifikacije
- višesmjerna prohodnost
- jedinstven sustav upravljanja kvalitetom
- kvalitetna zapošljivost
- otvorenost za daljnju dogradnju Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

4. Nacrt Hrvatskog kvalifikacijskog okvira

Uvažavajući navedene ciljeve i načela Hrvatski kvalifikacijski okvir čini 8 razina (od kojih se 3 razine dijele na ukupno 7 podrazina) koje će biti definirane sljedećim elementima:

- mjerljivim pokazateljima ishoda učenja za svaku razinu (i podrazinu)
- obujmom ishoda učenja
- vrstama kvalifikacijama koje pripadaju određenoj razini
- reguliranim načinima stjecanja određenih vrsta kvalifikacija
- mogućnostima višesmjernih prohodnosti
- nazivima kvalifikacija
- poveznicama s razinama Europskoga kvalifikacijskog okvira u izradi
- i drugim relevantnim elementima.

4.1 Razine

- **1. razina** (1 prema EQF): završetkom osnovne škole
- **2. razina** (2 prema EQF): završetkom programa strukovnoga osposobljavanja za jednostavne poslove
- **3. razina** (3 prema EQF): završetkom programa za stjecanje niže stručne spreme
- **4. razina**, s 3 podrazine:
 - 4.1 (4 prema EQF): položenim završnim ispitom nakon završetka 3-godišnjega srednjoškolskog programa
 - 4.2 (4 prema EQF): položenim završnim ispitom, odnosno državnom maturom nakon završetka 4-godišnjega srednjoškolskog programa u gimnazijama, umjetničkim, tehničkim i njima srodnim strukovnim školama
 - 4.3 (5 prema EQF): završetkom poslijesrednjoškolskih programa koji nisu visokoškolski

- **5. razina** (5 prema EQF): završetkom stručnih studija kojima se stječe više od 120, a manje od 180 ECTS bodova
- **6. razina** (6 prema EQF): završetkom preddiplomskih i stručnih studija kojima se stječe od 180 do 240 ECTS bodova
- **7. razina**, s dvije podrazine:
 - **7.1** (7 prema EQF): završetkom sveučilišnih diplomskih i specijalističkih diplomskih stručnih studija kojima se stječe najmanje 300 ECTS bodova
 - **7.2** (7 prema EQF): završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija kojima se stječe od 60 do 120 ECTS bodova
- **8. razina**, s dvije podrazine:
 - **8.1** (8 prema EQF): završetkom dosadašnjih poslijediplomskih (magistarskih) studija
 - **8.2** (8 prema EQF): završetkom poslijediplomskih doktorskih studija ili obranom doktorske disertacije izvan studija.

4.2. Tabelarni prikaz Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira

Tabelarni prikaz Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira

Razine		Vrste studija - obrazovnih programa		Trajanje	ECTS bodovi
		Sveučilišni studij	Stručni studij		
8	8.2	Poslijediplomski doktorski studiji <i>Doktor znanosti/umjetnosti</i>		3 i više godina	
	8.1	Dosadašnji poslijediplomski magistarski studiji <i>Magistar znanosti</i>		2 godine	
7	7.2	Poslijediplomski specijalistički studij <i>Specijalist (ide uz magistar)</i>		1-2 godine	60-120
	7.1	Diplomski studiji <i>Magistar</i>	Specijalistički diplomski stručni studiji <i>Specijalist (ide uz stručni prvostupnik ili prvostupnik)</i>	1-2 godine	60-120
6		Preddiplomski studiji <i>Prvostupnik</i>	Stručni studiji <i>Stručni prvostupnik</i>	3-4 godine	180-240
5			Stručni studiji	Više od 2, a manje od 3 godine	120-179
4	4.3	Majstor specijalist		Do 1 godine	
	4.2	4-godišnje obrazovanje za određeno zanimanje, s položenom državnom maturom		4 godine	
	4.1	3-godišnje srednje strukovno obrazovanje za određeno zanimanje, s položenim završnim ispitom		3 godine	
3		Program za stjecanje niže stručne spreme		1-2 godine	
2		Osmogodišnje obrazovanje + stručna osposobljenost za jednostavne poslove		1-6 mjeseci	
1		Osmogodišnja škola		8 godina	

4.3 Grafički prikaz Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira

